

itSMF Czech Republic
The IT Service Management Forum

Anglicko-český výkladový slovník

AI Dictionary

Term	Definition	Český termín	Český výklad
Algorithm	<p>An algorithm is a set of rules a computer must follow while executing operations. Algorithms tell a computer how to act in various situations.</p> <p>Combining multiple algorithms allows applications to perform more sophisticated tasks without human intervention. For example, a chatbot can use algorithms to suggest products based on a shopper's purchase history or route customers to a specific human agent whose specialty best matches the incoming question.</p>	Algoritmus	<p>Algoritmus je soubor pravidel, kterými se musí počítač řídit při provádění operací.</p> <p>Algoritmy říkají počítači, jak jednat v různých situacích.</p> <p>Kombinace více algoritmů umožňuje aplikacím provádět sofistikovanější úkoly bez lidského zásahu. Například chatbot může používat algoritmy k navrhování produktů na základě nákupní historie zákazníka nebo směřovat zákazníky ke konkrétnímu lidskému agentovi, jehož specializace nejlépe odpovídá příchozí otázce.</p>
Amazon Lex	<p>Amazon Lex is Amazon's service for building voice and text CUIs (see conversational user interface). This is the technology that powers the Alexa voice assistant. Amazon's own AI chatbot is still in the works, but it'll likely be based on Lex's technology.</p>	Amazon Lex	<p>Amazon Lex je služba Amazonu pro vytváření hlasových a textových rozhraní CUI (viz konverzační uživatelské rozhraní).</p> <p>To je technologie, která pohání hlasovou asistentku Alexa. Na vlastním AI chatbotu Amazon stále pracuje, ale pravděpodobně bude založen na technologii Lex.</p>

Term	Definition	Český termín	Český výklad
Artificial intelligence (AI)	Artificial intelligence (AI) generally refers to the ability of a machine to perform tasks commonly associated with intelligent beings. Such machines are usually capable of learning and general reasoning. In computer science, AI refers to the field of study that focuses on simulating intelligent behaviors in computer systems.	Umělá inteligence (AI)	Umělá inteligence obecně znamená schopnost stroje vykonávat úkoly, jejichž úspěšné plnění je tradičně přisuzováno pouze inteligentním bytostem. Takový stroj obvykle vykazuje znaky samostatného učení a obecného uvažování. V informatice se pojem „umělá inteligence“ používá pro obor zaměřený na simulaci inteligentního chování v počítačových systémech.
Artificial neural networks	Artificial neural networks (ANNs, also shortened to neural networks (NNs) or neural nets) are a branch of machine learning models that are built using principles of neuronal organization discovered by connectionism in the biological neural networks constituting animal brains	Umělé neuronové sítě	Umělé neuronové sítě (ANN, také zkrácené na neuronové sítě (NN) nebo neuronové sítě) jsou odvětvím modelů strojového učení, které jsou sestaveny pomocí principů organizace neuronů objevených konekcí v biologických neuronových sítích tvořících zvířecí mozky.

Term	Definition	Český termín	Český výklad
Bard	Bard is Google's version of an AI-powered chat designed to rival OpenAI's ChatGPT. The bot was built using the Language Model for Dialogue Applications (see LaMDA), but it currently uses the Pathways Language Model (see PaLM). It is set to be widely released in 2023 and will place AI-generated responses to requests directly into Google search results.	Bard	Bard je Google verze chatu poháněného umělou inteligencí, který konkuruje s ChatGPT od OpenAI. Bot byl postaven pomocí Language Model for Dialogue Applications (viz LaMDA), ale v současnosti používá Pathways Language Model (viz PaLM). Má být pro širokou veřejnost vydán v roce 2023 a umístí odpovědi generované umělou inteligencí na požadavky přímo do výsledků vyhledávání Google.
Bias	In machine learning, bias occurs when an algorithm's result is changed in favor of or against a given idea. Bias is a systematic error that takes place because of incorrect assumptions in an algorithm. For example, if the algorithm only had information on apples and no other fruit, it would assume that the apple is the only type of fruit. Because of bias, AI tools like chatbots are more likely to give certain responses over others, even when those answers may be false.	Předpojatost	V strojovém učení dochází ke zkreslení, když se výsledek algoritmu změní ve prospěch nebo proti dané myšlence. Bias je systematická chyba, ke které dochází v důsledku nesprávných předpokladů v algoritmu. Například, pokud by algoritmus měl informace pouze o jablkách a žádném jiném ovoci, předpokládal by, že jablko je jediným druhem ovoce. Kvůli Bias, je u nástrojů Umělé Inteligence jako jsou chatboti, pravděpodobnější, že poskytnou určité odpovědi před ostatními, i když tyto odpovědi mohou být nepravdivé.
Big data	Very large sets of structured and unstructured data from a variety of sources. Through data mining, powerful AI software can analyze these large databases, identify patterns and draw conclusions.	Velká data	Velké soubory strukturovaných a nestrukturovaných dat z různých zdrojů. Prostřednictvím techniky „dolování dat“ dokáží výkonné AI programy analyzovat tyto velké databáze, identifikovat skryté vzorce a vyvodit potřebné závěry.
Bing AI	Bing AI is a chatbot that was released by Microsoft in February 2023. Based on GPT-4, Bing AI offers conversational answers to traditional search engine questions. The chatbot currently has over 100M active users and is a direct competitor to Google's Bard.	Bing AI	Bing AI je chatbot, který byl vydán společností Microsoft v únoru 2023. Na základě GPT-4 nabízí Bing AI konverzační odpovědi na tradiční otázky vyhledávačů. Chatbot má v současné době více než 100 milionů aktivních uživatelů a je přímým konkurentem Google Bard.

Term	Definition	Český termín	Český výklad
Black box	Black box describes an AI system, the inner workings of which are impossible to view. Humans can't find out how black box AI comes to a specific decision — only inputs and outputs can be observed.	Černá skříňka	Černá skříňka popisuje systém umělé inteligence, jehož vnitřní fungování nelze zobrazit. Lidé nemohou zjistit, jak umělá inteligence černé skříňky dospěje ke konkrétnímu rozhodnutí – lze pozorovat pouze vstupy a výstupy.
Chatbot	A chatbot is a computer program that simulates human conversation. Chatbots can be used in a variety of ways, but in terms of customer support, they often act as a virtual assistant answering customer FAQs. Different chatbots have different capabilities — with the most advanced versions capable of more sophisticated tasks like detecting buying intent and even recommending products to shoppers based on location, demographic data, or purchase history.	Chatbot	Chatbot je počítačový program, který simuluje lidskou konverzaci. Chatboty lze používat různými způsoby, ale pokud jde o zákaznickou podporu, fungují jako virtuální asistent, který odpovídá na často kladené dotazy zákazníků. Různí chatboti mají různé schopnosti – s nejpokročilejšími verzemi schopnými sofistikovanějších úkolů, jako je zjišťování nákupního záměru, a dokonce doporučování produktů zákazníkům na základě polohy, demografických údajů nebo historie nákupů.
ChatGPT	Short for Chat Generative Pre-Trained Transformer, ChatGPT is a chatbot released by OpenAI in November 2022 that became popular thanks of its ability to give detailed, natural responses to a wide range of prompts.	ChatGPT	ChatGPT je zkratka pro Chat Generative Pre-Trained Transformer, chatovací robot vydaný OpenAI v listopadu 2022, který se stal populárním díky své schopnosti poskytovat podrobné a přirozené reakce na širokou škálu výzev.
Claude	Claude is a chatbot developed by Anthropic that launched in March 2023. Anthropic emphasizes that Claude is meant to be an ethical chatbot, using something called constitutional AI to provide outputs that are helpful, harmless, and honest.	Claude	Claude je chatbot vyvinutý společností Anthropic, který byl spuštěn v březnu 2023. Anthropic zdůrazňuje, že Claude má být etickým chatbotem, který používá něco, čemu se říká konstituční AI, aby poskytoval výstupy, které jsou užitečné, neškodné a čestné.
Clustering	Clustering (in AI) is the organization of data by AI into subgroups that contain certain common elements. It's useful for finding additional answers to similar questions.	Shlukování	Clustering (v oblasti AI) je uspořádání dat pomocí AI do podskupin, které obsahují určité společné prvky. Je to užitečné pro hledání dalších odpovědí na podobné otázky.
Conversational AI	Conversational AI is a type of technology, like a chatbot, that simulates human conversation, making it possible for users to interact with and talk to it.	Konverzační AI	Konverzační umělá inteligence je typ technologie, jako je chatbot, který simuluje lidskou konverzaci a umožňuje uživatelům s ní komunikovat a mluvit s ní.

Term	Definition	Český termín	Český výklad
Conversational user interface (CUI)	<p>A conversational user interface (also known as CUI or Conversational UI) is what allows computers to mimic conversations with real humans. These interfaces use Natural Language Processing (see below) to interpret incoming voice or text and reply with a response.</p> <p>The two primary types of CUIs are voice assistants (like Siri and Alexa) and chatbots.</p>	Konverzační uživatelské rozhraní (CUI)	<p>Konverzační uživatelské rozhraní (také známé jako CUI nebo Conversational UI) umožňuje počítačům napodobovat konverzace se skutečnými lidmi. Tato rozhraní používají Zpracování přirozeného jazyka (viz níže) k interpretaci příchozího hlasu nebo textu a vytvoření odpovědi.</p> <p>Dva primární typy rozhraní CUI jsou hlasoví asistenti (jako Siri a Alexa) a chatboti.</p>
Data mining	Data mining is the analysis of large databases to generate new information. Through data mining, AI tools become more effective at solving a wider variety of problems.	Dolování dat	Data mining je analýza velkých databází za účelem generování nových informací. Díky dolování dat se nástroje AI stávají efektivnějšími při řešení širší škály problémů.
Decision tree	A decision tree is a structure of responses the help a chatbot give specific answers to customer questions. By asking a series of questions, known as branches, chatbots can use a decision tree to narrow down a customer's goal	Rozhodovací strom	Rozhodovací strom je struktura odpovědí, které chatbotovi pomáhají poskytovat konkrétní odpovědi na otázky zákazníků. Položením řady otázek, známých jako větve, mohou chatboti použít rozhodovací strom k zpřesnění odpovědi zákazníkovi.
Deep learning	Deep learning is a type of machine learning in which multiple layers of networks are used to train algorithms using large data sets. As opposed to traditional machine learning, deep learning can recognize unstructured data more effectively, often leading to higher-quality results.	Hluboké učení	Hluboké učení je typ strojového učení, ve kterém se používá více vrstev sítí k trénování algoritmů pomocí velkých souborů dat. Na rozdíl od tradičního strojového učení dokáže hluboké učení efektivněji rozpoznat nestrukturovaná data, což často vede ke kvalitnějším výsledkům.
Evolutionary algorithm	An evolutionary algorithm (EA) uses mechanisms inspired by nature — think survival of the fittest — to solve problems better. Chatbots that use EAs test out and compare different possible responses to a question to determine the optimal way to answer a prompt.	Evoluční algoritmus	Evoluční algoritmus (EA) využívá mechanismy inspirované přírodou – přežití nejschopnějších – k lepšímu řešení problémů. Chatboti, kteří používají EA, testují a porovnávají různé možné odpovědi na otázku, aby určili optimální způsob odpovědi na výzvu.

Term	Definition	Český termín	Český výklad
Explainable AI (XAI)	<p>Explainable AI refers to transparent systems that let people oversee how decisions or predictions are made by AI. XAI is the opposite of black box AI, the inner workings of which are not easy to understand.</p> <p>XAI is also known as interpretable AI or explainable machine learning (XML).</p>	Vysvětlitelná umělá inteligence	Vysvětlitelná umělá inteligence označuje transparentní systémy, které umožňují lidem dohlížet na to, jak AI dělá rozhodnutí nebo předpovědi. XAI je opakem černé skříňky AI, jejíž vnitřní fungování není snadné pochopit. XAI je také známé jako interpretovatelná AI nebo vysvětlitelné strojové učení (XML).
Fuzzy logic	Fuzzy logic is an approach to computing based on varying degrees of truth as opposed to a binary true or false approach. Whenever chatbots have to respond to unclear or vague instructions, those built to incorporate fuzzy logic will come up with better, more natural responses.	Mlhavá logika	Fuzzy logika je přístup k práci na počítači založený na různém stupni pravdy na rozdíl od binárního pravdivého nebo nepravdivého přístupu. Kdykoli musí chatboti reagovat na nejasné nebo vágní pokyny, ti, kteří jsou navrženi tak, aby zahrnovali fuzzy logiku, přijdou s lepšími a přirozenějšími reakcemi.
Generative AI	<p>Generative AI is an umbrella term for any artificial intelligence that can create new content (like text or images) using the data it was trained on. This is different from “traditional” AI, which uses patterns to make predictions.</p> <p>ChatGPT and Bard are examples of advanced generative AI. What makes this technology appealing is that it can produce content that is hardly distinguishable from that created by humans — allowing people to have natural conversations.</p>	Generativní umělá inteligence	Generativní umělá inteligence je zastřešující termín pro jakoukoli umělou inteligenci, která dokáže vytvářet nový obsah (jako text nebo obrázky) pomocí dat, na kterých byla trénována. To se liší od „tradiční“ umělé inteligence, která k předpovědi používá vzory. ChatGPT a Bard jsou příklady pokročilé generativní umělé inteligence. To, co dělá tuto technologii přitažlivou, je to, že dokáže produkovat obsah, který je obtížně rozeznatelný od obsahu vytvořeného lidmi – což lidem umožňuje přirozené konverzace.

Term	Definition	Český termín	Český výklad
GPT-4	<p>Short for Generative Pre-Trained Transformer 4, GPT-4 is a language model released by OpenAI in March 2023 capable of producing human-like responses. It serves as the basis of ChatGPT.</p> <p>It performs at a much higher level accuracy than its predecessor, GPT-3.</p>	GPT-4	GPT-4, zkratka pro Generative Pre-Trained Transformer 4, je Jazykový model vydaný OpenAI v březnu 2023, který dokáže produkovat reakce podobné lidem. Slouží jako základ ChatGPT. Funguje mnohem přesněji než jeho předchůdce GPT-3.
Grounding	<p>Grounding is the process of determining how factual a response generated by a chatbot actually is. Generative AI chatbots can deliver convincing answers — even when they're wrong — so companies need to ground responses to ensure high levels of accuracy.</p>	Kalibrace	Kalibrace je proces určování toho, jak faktická je odpověď generovaná chatbotem. Generativní chatboti s umělou inteligencí dokážou poskytnout přesvědčivé odpovědi – i když se mýlí – takže společnosti potřebují uzemnit reakce, aby zajistily vysokou úroveň přesnosti.
Hallucination	<p>A hallucination occurs when a chatbot provides a nonsensical, irrelevant, or blatantly false answer. Hallucinations happen because of limitations in a chatbot's training data or LLM (see large language model).</p>	Halucinace	Halucinace nastane, když chatbot poskytne nesmyslnou, irelevantní nebo zjevně falešnou odpověď. K halucinacím dochází kvůli omezením v tréninkových datech chatbota nebo LLM (viz velký jazykový model). Nejbizarnější a nejméně užitečné odpovědi chatbota – to jsou halucinace.
Intent	<p>Intent is the goal a human has when interacting with a machine. By correctly identifying a user's intent, a chatbot can generate specific responses tailored to a person's unique needs, helping them accomplish a particular task more quickly.</p>	Záměr	Záměr je cíl lidské bytosti, který má při komunikaci se strojem. Správným rozpoznáním záměru může chatbot vygenerovat specifické odpovědi ušité na míru unikátním potřebám dané osoby a tím jí umožní rychleji splnit konkrétní úkol.
Knowledge base (KB)	<p>A knowledge base is a set of data available for a program to perform a task or give a response. The larger the knowledge base an AI application has access to, the wider the range of problems it can solve.</p>	Znalostní báze (KB)	Znalostní báze je množina dat dostupných pro daný program k tomu, aby mohl vykonat určitý úkon nebo dát odpověď. Čím větší znalostní bázi má AI k dispozici, tím větší oblast problémů může řešit.

Term	Definition	Český termín	Český výklad
Language model	A language model is a neural network (see Artificial neural networks) trained to generate sentences. It is a probabilistic model of natural language that can imitate human speech.	Jazykový model	Jazykový model je neuronová síť, která je naučená generovat věty. Jde o pravděpodobnostní model přirozeného jazyka, který dokáže napodobit lidskou řeč.
LaMDA	Short for Language Model for Dialogue Applications, LaMDA is a group of conversational language models developed by Google in 2021. The LaMDA name is also given to a chatbot built using these models.	LaMDA	LaMDA, zkratka pro Language Model for Dialogue Applications, je skupina konverzačních jazykových modelů vyvinutých společností Google v roce 2021. Název LaMDA se také používá k označení chatbotu vytvořenému pomocí těchto modelů.
Large language model	A large language model is a deep-learning algorithm that recognizes and generates content after training on massive amounts of data. The larger the data set is, the more effective a language model will be at understanding, translating, and predicting text.	Velký jazykový model	Velký jazykový model je algoritmus hlubokého učení, který rozpoznává a generuje obsah po učení se na obrovském množství dat. Čím větší je soubor dat, tím efektivnější bude jazykový model při porozumění, překladu a předvídání textu.
Machine learning	Machine learning is a subfield of artificial intelligence that involves teaching computers to perform new tasks without requiring explicit programming.	Strojové učení	Strojové učení je podmnožina umělé inteligence, ve které se počítače učí z dat a zlepšují se v čase, aniž by byly explicitně programovány.
Narrow AI	Narrow AI (also called weak AI) is a type of artificial intelligence that is limited to a specific or narrow area. It is technology that uses a learning algorithm to perform a single task that humans can do.	Zúžená AI	Zúžená umělá inteligence (nazývaná také slabá umělá inteligence) je typ umělé inteligence, která je omezena na jednu specifickou nebo úzkou oblast. Je to technologie, která používá algoritmus učení se k provedení jediného úkolu, který mohou dělat také lidé.
Natural language generation (NLG)	NLG is a subset of NLP that focuses on the outputs a chatbot gives to people.	Generování přirozeného jazyka	Generování přirozeného jazyka (NLG) je podobor zpracování přirozeného jazyka (NLP), která se zaměřuje na výstupy, jež chatbot poskytuje lidem.
Natural language processing (NLP)	Natural language processing is a program's ability to interpret written and spoken human language. It allows computers to recognize what people say, including their tone and intent. Natural language processing is what enables chatbots to detect how a customer feels or what they're trying to achieve.	Zpracování přirozeného jazyka (NLP)	Zpracování přirozeného jazyka je schopnost programu interpretovat lidský jazyk. Umožňuje počítačům rozpoznat, co lidé říkají, včetně jejich tónu a záměru. Zpracování přirozeného jazyka pomáhá chatbotům zjistit, jak se zákazník cítí nebo čeho se snaží dosáhnout.

Term	Definition	Český termín	Český výklad
Natural language understanding (NLU)	NLU is a subset of NLP that specifically deals with the identification of the meaning in natural language. While NLP covers a broader scope of tasks related to language processing, NLU specifically focuses on recognizing the intent, context and semantics behind the words and phrases used in human communication.	Porozumění přirozenému jazyku (NLU)	NLU je podobor NLP, který se zabývá rozpoznáním významu v přirozeném jazyce. Zatímco NLP zahrnuje širší škálu úkolů souvisejících se zpracováním jazyka, NLU se zaměřuje na správné určení úmyslu, kontextu a významu slov a frází užívaných v lidské komunikaci.

Term	Definition	Český termín	Český výklad
OpenAI	OpenAI is an AI research laboratory that developed GPT-4 and ChatGPT. Based out of San Francisco, OpenAI was founded in 2015 by a group that includes current CEO Sam Altman, Peter Thiel, and Elon Musk.	OpenAI	OpenAI je výzkumná laboratoř zaměřená na AI, která vyvinula GPT-4 a ChatGPT. OpenAI se sídlem v San Franciscu byla založena v roce 2015 skupinou, která se sestávala ze současného generálního ředitele Sama Altmana, Petera Thiela a Elona Muska.

Term	Definition	Český termín	Český výklad
PaLM	<p>Short for Pathways Language Model, PaLM is a large language model developed by Google AI in 2022 that rivals GPT-4 in its ability to generate human-like responses. It has replaced LaMDA as the basis for Google's Bard chatbot.</p>	PaLM	<p>PaLM je zkratka pro Pathways Language Model. Jedná se o velký jazykový model vyvinutý společností Google AI v roce 2022, který konkuruje GPT-4 ve své schopnosti generovat reakce podobné lidem. Nahradil model LaMDA jako základ pro chatbota Google Bard.</p>

Term	Definition	Český termín	Český výklad
Predictive analytics	<p>Predictive analytics is a branch of advanced analytics focused on the use of data, statistical algorithms, and machine learning techniques to identify the likelihood of future outcomes based on historical data. It involves analyzing historical data to detect patterns, relationships, and trends, and then using this information to make predictions about future events or behaviors.</p>	Prediktivní analytika	<p>Prediktivní analytika je obor zaměřený na využívání dat, statistických algoritmů a technik strojového učení k identifikaci pravděpodobnosti budoucích událostí na základě historických dat. Zahrnuje analýzu historických dat k detekci vzorců, vztahů a trendů a použití těchto informací k předpovídání budoucích událostí nebo chování.</p>
Self-service AI	<p>Self-service AI describes customer service tools that use AI to automate customer interactions. It involves providing user-friendly interfaces and platforms that enable individuals to interact with AI systems, create machine learning models, and derive insights from data without the need for significant programming or data science expertise.</p>	Samoobslužná AI	<p>Samoobslužná AI popisuje nástroje, které používají AI k automatizaci zákaznických interakcí. Tyto nástroje poskytují uživatelsky přívětivá rozhraní a platformy, které umožňují jednotlivcům interagovat s AI systémy, vytvářet modely strojového učení a získávat poznatky z dat bez potřeby pokročilé programátorské či datové odbornosti.</p>

Term	Definition	Český termín	Český výklad
Speech recognition	Speech recognition is the process of training a computer to recognize and respond to human speech. Siri, Alexa and Google Assistant are all examples of AI-powered speech recognition applications.	Rozpoznávání řeči	Rozpoznávání řeči je proces trénování počítače tak, aby identifikoval význam lidské řeči a následně dokázal adekvátně reagovat. Siri, Alexa a Google Assistant jsou příklady aplikací pro rozpoznávání řeči s využitím AI.
Token	A token is a sequence of characters that a chatbot can process to interpret what a human user is saying. Processing tokens instead of entire words makes it easier for chatbots to recognize what a user writes, even if misspellings or foreign languages are present.	Token	Token je sekvence znaků, kterou může chatbot zpracovat, aby interpretoval, co uživatel říká. Zpracovávání tokenů namísto celých slov usnadňuje chatbotům rozpoznat, co uživatel píše, i v případě překlepů nebo použití cizích jazyků.
Turing test	<p>The Turing Test is a measure of a machine's ability to exhibit intelligent behavior indistinguishable from that of a human. Proposed by the British mathematician and computer scientist Alan Turing in 1950, the test involves a human judge engaging in natural language conversations with both a human and a machine, without knowing which is which. If the judge is unable to reliably distinguish between the human and the machine based on their responses, the machine is said to have passed the Turing Test and demonstrated human-like intelligence.</p> <p>The Turing Test is a classic benchmark in the field of artificial intelligence, although it has been criticized for various reasons, including the subjective nature of intelligence and the fact that passing the test does not necessarily mean a machine possesses true understanding or consciousness. Nonetheless, it remains a fundamental concept in AI research and continues to influence the development of intelligent systems.</p>	Turingův test	<p>Turingův test je metoda měření schopnosti stroje projevovat inteligentní chování, které nelze odlišit od chování člověka. Navrhl ho britský matematik a počítačový vědec Alan Turing v roce 1950. Test představuje situaci, kdy člověk jako soudce vede konverzaci přirozeným jazykem s lidskou osobou a strojem, aniž by věděl, který z nich je stroj. Pokud soudce nedokáže spolehlivě rozeznat, který z účastníků je stroj, stroj úspěšně prošel Turingovým testem a prokázal schopnost projevovat inteligenci podobnou lidské.</p> <p>Turingův test je klasickým měřítkem v oblasti umělé inteligence, ačkoli byl kritizován z různých důvodů, včetně subjektivní povahy inteligence a skutečnosti, že úspěšné absolvování testu neznamená nutně, že stroj skutečně rozumí nebo má vědomí.</p> <p>Turingův test nicméně zůstává základním konceptem ve výzkumu umělé inteligence a i nadále ovlivňuje vývoj inteligentních systémů.</p>